

JAARVERSLAG
Commissie van Toezicht
P.I. Dordrecht
2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Samenstelling van de Commissie van Toezicht
3. De inrichting
4. De Commissie van Toezicht
5. De maandcommissaris
6. De beklagcommissie
7. Cijfers

1. INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag over de jaar 2020 van de Commissie van Toezicht van de Penitentiaire Inrichting Dordrecht te Dordrecht.

Het jaar 2020 heeft in het teken gestaan van Corona. In bepaald opzicht een “verloren jaar” waar het betreft de beleidsmatige kant van ons werk. En dat terwijl in het verlengde van de Landelijke Themadag november 2019 de verwachting was dat belangrijke onderwerpen als “De Veegwet” en “ het Wetsontwerp Straffen en Beschermen” al onze aandacht zouden opeisen. In februari hebben we als commissie dan ook aandacht besteed aan deze onderwerpen. En toen kwam Corona en zou het nog een jaar duren voordat we de inhoudelijke draad weer zouden oppakken.

In de beginfase van Corona moest veel tijd en energie gestoken worden in het organiseren en faciliteren van onze basistaken weekcommissariaat en beklagbehandeling. We hebben ons daarbij o.a. laten leiden door de "Handreiking Commissie van Toezicht in Corona tijdperk" van de Klankbordgroep.

Een belangrijk deel van de adviezen sloten helemaal aan bij de besluiten die we als CvT eigenlijk zelf al hadden genomen: geen fysiek weekcommissariaat, geen fysieke beklagzittingen, geen fysieke vergaderingen al dan niet met directie (wel zeer frequent contact met directie) maar wel zoeken naar een praktische manier om de rechtspositie van de gedetineerden m.b.t. het klachtrecht te waarborgen.

Uiteindelijk zijn we (vanaf april) het grootste deel van jaar volledig "digitaal" gegaan.

Dankzij de steun van afdelingshoofden en directie en niet in de laatste plaats de voltallige commissie (inclusief secretariaat!) hebben we onze basistaken volledig kunnen uitvoeren.

Voor de gedetineerden is het een zwaar jaar geweest. Op diverse onderdelen moesten vanwege het besmettingsgevaar veel vrijheden worden ingeperkt. Vermeldenswaard is dat de sfeer in de inrichting goed is gebleven mede dankzij de aandacht voor de positie van de gedetineerden door directie en Gedeco die beide in goed overleg periodiek compenserende extra's konden organiseren.

Helaas hebben we wel en niet al in het begin van het jaar afscheid moeten nemen van onze voorzitter. Wel in formele zin omdat zijn volledige termijnen er op zaten maar niet in fysieke zin omdat voor het voor ons niet mogelijk was om daar de aandacht aan te geven die hem volledig terecht ten goede zou komen. Ruim 15 jaar betrokken bij de Commissie als enthousiasmerende betrokken voorzitter maar ook als zeer deskundige en empathische voorzitter van de beklagcommissie. Gelukkig zijn we erin geslaagd, mede dankzij zijn ondersteunde inzet om, van binnenuit de commissie al snel een nieuwe beklagvoorzitter in te kunnen werken.

2. Samenstelling en mutaties van de Commissie van Toezicht

Van de commissie van toezicht maakten deel uit:

Een rechter, een advocaat, een arts, een adviseur verbonden aan een consultancy bureau, een freelance doktersassistente, een senior S.P.V. bij de GGZ, een Commissaris van Politie, een teamhoofd thuiszorg/gezondheidszorg, een juridisch medewerker Rechtbank, een juridisch medewerker bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, een zelfstandig ondernemer.

De voorzitter heeft na voltooiing van zijn derde termijn de Commissie verlaten. Vanuit de resterende commissieleden is een nieuwe voorzitter benoemd.

Aan het einde van het jaar is een nieuw lid benoemd, werkzaam in de advocatuur.

Secretariaat

De Commissie van Toezicht wordt in haar taak bijgestaan door een ambtelijk secretaris formatief ondergebracht bij het Secretariaat van de Commissies van Toezicht, regio Rotterdam, onderdeel van de sector Strafrecht van de Rechtbank Rotterdam.

3. De Inrichting

De Penitentiare Inrichting Dordrecht bestaat uit verschillende regimes, t.w. een huis van bewaring voor mannen, een gevangenis voor mannen en een extra zorgvoorziening voor mannen (EVZ) en een ZBBI regiem.

Het aantal cellen is 372.

Het aantal ingeslotenen kan variëren, in verband met de toepassing van plaatsing meerdere personen op een cel.

4. De Commissie van Toezicht

Algemeen

De Commissie vergaderde het afgelopen jaar 11 keer. Bij het eerste gedeelte van de vergadering vergaderen de leden zonder directie. In het tweede deel van de vergadering is altijd een vertegenwoordiging van de directie aanwezig. Hier wordt de Commissie op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het gevangeniswezen en van de praktische zaken binnen de inrichting. Daarnaast worden opmerkingen vanuit de weekcommissariaten wanneer nodig besproken.

Alle leden van de Commissie van Toezicht en de directie hebben steeds, voorafgaande aan een vergadering, de in de vergaderingen te behandelen stukken ontvangen.

De onderwerpen die op elke vergadering als vast agendapunt ter sprake komen zijn:

- vaststellen van het verslag van de vorige vergadering;
- de bespreking van de ingekomen stukken;
- de beklagcommissie;
- het verslag van de maand(week)commissaris;

- mededelingen van de directeur;
- indeling weekcommissariaten en samenstelling van de beklagcommissie;
- mededelingen/verslag portefeuillehouders.

Tijdens elke vergadering hebben de weekcommissarissen mondeling verslag gedaan van hun bezoeken aan de inrichting. Bij bijzondere voorvallen is hiervan melding gemaakt in de notulen.

5. De werkzaamheden van de maandcommissaris

De Commissie van Toezicht bestaat momenteel uit 12 leden, inclusief de voorzitter. De leden komen uit verschillende maatschappelijke geledingen, zoals b.v. juridische sector, maatschappelijk werk, medische sector en particuliere sector.

Bij toerbeurt, volgens een van tevoren vastgesteld schema, hebben telkens twee leden van de Commissie van Toezicht, de functie van maandcommissaris (hierna te noemen weekcommissaris) vervuld.

Het rooster wordt jaarlijks vastgesteld. Bij verhindering wordt in onderling overleg geruild.

In 2020 kregen ook de weekcommissarissen te maken met de beperkingen van het Corona virus.

Het wekelijkse fysieke weekcommissariaat werd omgezet naar een telefonisch weekcommissariaat. Op deze wijze zijn alle commissariaten gedurende het jaar afgewikkeld. Ondanks de beperkingen bleven de contact tussen de weekcommissarissen en gedetineerden bestaan. Over het algemeen liep dit, voor zover mogelijk naar wens.

6. De Beklagcommissie

De beklagcommissie wordt samengesteld uit leden van de Commissie van Toezicht.

De voorzitter van de commissie van Toezicht treedt tevens op als beklagrechter naast een vast benoemde beklagrechter, die voorzitter van de beklagcommissie is. Zij wisselen elkaar af.

Voor de twee overige leden van de beklagcommissie wordt jaarlijks een schema opgesteld, waardoor ieder lid van de commissie van toezicht een aantal keren bij de beklagzitting aanwezig is.

De beklagcommissie wordt bijgestaan door de secretaris.

De werkwijze

Aan het begin van het lopende jaar wordt een zittingsschema vastgesteld op basis van één zitting per twee weken. De daarvoor in aanmerking komende klaagschriften zijn steeds behandeld door de beklagcommissie. Per zitting worden gemiddeld zo'n 8 klachten behandeld.

Zeer eenvoudige klachten en klachten die naar het oordeel van de voorzitter van de beklagcommissie kennelijk ongegrond, kennelijk gegrond of kennelijk niet ontvankelijk waren, zijn door de voorzitter enkelvoudig schriftelijk afgehandeld.

Bij de klachtenbehandeling wordt eerst gezien of de klacht ontvankelijk is, dat wil zeggen valt onder de wettelijk genoemde beklaggronden conform artikel 60 Penitentiaire Beginselenwet.

Daarnaast wordt bekeken of de klacht is ingediend binnen redelijke termijn. Indien dit het geval is wordt de klacht verder behandeld en gegrond of ongegrond verklaard. Wordt een klacht gegrond verklaard, dan kan aan de gedetineerde compensatie worden toegekend.

Bij de behandeling van de klachten door de beklagcommissie was steeds een directielid aanwezig. Ter zitting kunnen zowel klager (evt. bijgestaan door een advocaat) als de directie een nadere toelichting op de zaak geven.

Sedert 2013 streeft de beklagcommissie er naar, zoveel mogelijk klachten tijdens de zitting mondeling af te doen. Afgezien van de werkbeparing, levert dit naar de mening van de beklagvoorzitter(s) als groot voordeel op, dat aan klager direct, uitgebreid en met redenen omkleed door de voorzitter de beslissing op zijn beklag wordt medegedeeld. Compensatiebeslissingen worden wel altijd schriftelijk gegeven. Het is de ervaring van de beklagcommissie dat deze gevolgde werkwijze zeer naar tevredenheid van betrokkenen werkt.

Zowel de directeur, als de gedetineerde kunnen tegen een uitspraak van de beklagcommissie in beroep gaan bij de Beroepscommissie uit de Centrale Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming.

De voorzitter van de beklagcommissie behandelt tevens de verzoeken tot de rogatoir horen van klagers. De secretaris legt dit verhoor vast in een verslag.

Het afgelopen jaar zijn er een aantal fysieke zittingen geweest, de overige hebben digitaal via Skype plaatsgevonden, in aanwezigheid van klager, de directeur en eventueel een advocaat.

7. Cijfers

Overzicht klachten

2020

Geregistreerde klachten 970 (uitstroom 1001)

verzoeken tot rogatoire horen 59

Overgedragen klachten 19

Uitspraken

mondelijke uitspraken 81

schriftelijk gemotiveerd 276

 gegrond 17

 ongegrond 109

 niet ontvankelijk 284

Ingetrokken klachten

 door klager zelf 201

 na bemiddeling 315

Overzicht klachten per onderwerp

Activiteiten (arbeid)	40
Activiteiten (diverse)	42
Activiteiten (luchten)	22
Activiteiten (sport)	26
Bejegening	30
Bewegingsvrijheid	1
Compensatie	1
Contact buitenwereld (telefoneren)	11
Contact buitenwereld (bezoek, skype)	80
Contact buitenwereld (media)	1
Contact buitenwereld (post)	4
Controle	39
DBT	25
Disciplinaire straf	124
Eisen verblijfsruimte	9
Geweld	1
Informatie/procedure	125
Ordemaatregel	29
Persoonlijke voorwerpen	65
Regime	27
Rekening courant	28
Overplaatsing (extern)	9
Overplaatsing (intern)	17
Transport	1
Schadeverhaal	1
Verlaten inrichting	32
Verzorging (diverse)	74
Verzorging (levensbeschouwing)	3
Verzorging (medisch)	33
Verzorging (persoonlijk)	7

Slot

Dit jaarverslag is vastgesteld op de vergadering van de commissie van toezicht van mei 2021.